

Ishaja vsak dan razen sobot, nedelj
in praznikov.
Issued daily except Saturdays,
Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori:
2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXI

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., PETEK, 21. APRILA (APRIL 21), 1939

Subscription \$6.00 Yearly

STEV.—NUMBER 79

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Nemčija bi rada potegnila balkanske države v svoj krog

Delegacije iz Jugoslavije, Grčije, Rumunije, Bolgarije, Ogrske in škandinavskih držav sprejete z velikimi častmi v Berlinu. Minister Goebbels ponovno napadel demokracije kot največje sovražnice Nemčije. Nacističke avtoritete v Gdansku odkrile "zaroto" in aretirale voditelje bivših opozicijskih strank

GDANSKO, 20. apr. — Poljska je sinoči naznanila odprtje zarote proti nacističnemu režimu v tem mestu in aretirala 15 članov in voditeljev bivših opozicijskih političnih strank, med temi več socialistov. Vsi so bili obtoženi, da so nameravali pomočjo Poljske strmo glavo izvesti iz nemškega režima, kar bi pomenilo prelomnico v nemški zgodovini. Poljska pravi, da je Poljska obljubila zaročnikom orožje, če se bodo dvignili proti nacističnemu režimu.

Berlin, 19. apr. — V ozadju priprav za proslave v počast Hitlerja, ki bo danes star 50 let, se nacistični voditelji silno trudijo, da bi se izognili kakršni koli spornosti. Nemčija in s tem omogočile Hitlerju, da bo 28. aprila, ko se odpre nemški parlament v svojem zasedanju, predložil svetovni konferenci načrt glede trajnega miru v Evropi z odobritvijo teh razpisov.

Ta načrt — pravijo nacisti — nadomesti nejasne sugestije ameriškega predsednika Roosevelta, ki je nedavno pozval Hitlerja in Mussolinija, naj garantirata desetletni mir v Evropi in izboljšata, da ne bosta invadirala ozemlja 31 držav, katere je omenil v svojem apelu. Zdej je bil priznan, da je Roosevelt vrnil bombo, ko je apeliral za mir. Nemci morajo vreči drugo bombo, ki bo napravila večji vtis na Rooseveltovo.

Delegacije iz Jugoslavije, Rumunije, Bolgarije, Grčije in škandinavskih držav, ki so došle v Berlin, da se udeležijo proslave v počast Hitlerju, so bile sprejete z velikimi častmi. Nacisti jim posvečajo silno pozornost in jim obljubujejo, da bodo Nemčija garantirala neodvisnost in integralnost njihovih držav, če bodo demonstrirali, da razumejo nemške težnje.

Nacisti trdijo, da so že dobili svojo stran rumunskega zunanje ministra Gafencu, katerega je včeraj sprejel Hitler v svojem uradu. Pozneje je Gafencu konferiral z zunanjim ministrom Ribbentropom. Slednji je baje že izjavil, da je pripravljen skleniti militaristično zvezo, ki ima ojačati nedavno sklenjeno pogodbo med Rumunijo in Nemčijo.

Cez milijon Nemcev je sinoči paradiralo po berlinskih ulicah na ceremonijah, ko je Hitler slovesno otvoril novo cesto, ki povezuje vzhodni del Nemčije z zahodnim delom. Nekaj ur prej je dr. Paul Joseph Goebbels, minister nacistične propagande, v svojem govoru poveljeval Hitlerju in udrihal po demokraciji, katere je nazval sovražnico Nemčije. "Hitlerjevo ime je svetilniški program vsega sveta", je rekel Goebbels. "Demokracija je na koncu svoje poti in to dejstvo pojasnjuje njih histerično kričanje. Velika Nemčija obožuje to kričanje z zaničevanjem, ker se zaveda svoje moči. Ona je oborožena in se ne boji nobenega sovražnika."

Hitlerjevi rablji zaposleni
Berlin, 20. apr. — Walter Hermann in Walter Hertwig, prvi star 24 let in drugi 19 let, sta bila obsojena v smrt na obtožbo špionaže v prilog nekaterim državi, sta bila včeraj ob-

Ogrska zavrnila Rooseveltov apel

Vatikan se tudi ne strinja z apelom

Rim, 20. apr. — Ogrska je preko svojega zunanjega ministra Csakyja, ki se nahaja v Rimu, zavrnila Rooseveltov apel za desetletni mir, katerega je naslovil Hitlerju in Mussoliniju. Minister je dejal, da smatra apel za nepotrebno ameriško vmešavanje v evropske zadeve, čeprav je Roosevelt vključil Ogrsko med države, katerih neodvisnost in integralnost naj bi diktatorja respektirala.

Izjavo ogrskega zunanjega ministra je objavila uradna italijanska časopisna agencija Stefani. "Ogri se še vedno spominjajo Wilsonovih štirinajstih točk z žalostjo v srcih," se glasi izjava. "Oni tudi še niso pozabili trianonske pogodbe, kateri je sledilo razkosanje Ogrske in katera je bila posledica Wilsonovih točk. Wilsonova intervencija je bila tragičen dogodek za Madžare."

Rim, 20. apr. — Rooseveltov mirovni apel je bil z nezadovoljstvom sprejet v vatikanskih krogih. Ti trdijo, da on sploh ni imel moralne pravice in ne avtoritete, ki bi opravičevala njegovo akcijo, zato ni apel napravil dobrega vtisa med katoličani. Roosevelt bi moral nasloviti svoj apel vsem državam, ne samo Nemčiji in Italiji, ako bi nje govo namenil odkritosrčni. Celotno ameriško katoliško ne odobrava apela, ker je prežet s predsodki.

Španija ostane nevtralna v vojni

Fašistično zagotovilo Franciji

Pariz, 20. apr. — Odnosaji med Francijo in nacistično Španijo so se izboljšali, ko so vladni krogi dobili zagotovilo od generala Franca, da bo njegova država nevtralna v slučaju izbruhu vojne med Veliko Britanijo in Francijo na eni strani ter Nemčijo in Italijo na drugi. Francoski zunanji minister Bonnet je v svojem govoru v nižji državni zbornici dejal, da je Franco obljubil, da totalitarne države ne bodo rabile španskih pristanišč za baze svojih bojnih mornaric. Minister je rekel, da on verjame, da bo Franco držal svojo obljubo.

Malaga, Španija, 20. apr. — General Franco je včeraj dospel v to mesto, kjer so se vršile proslave fašistične zmage v civilni vojni. V Malago je prišel iz Cadiza, pristanišnega mesta ob Sredozemskem morju.

Burgos, Španija, 20. apr. — Mornarični minister je včeraj naznanil, da so bile vse španske ladje, ki so se nahajale v tujih lukah, izročene Francovi vladi. V svojem naznanilu je tudi poudaril, da bo Španija v nekaj letih spet postala sila na morju. Glavljena na dvorišču državne jetnišnice v Berlinu. V zadnjih tednih je bilo izvršenih že osem eksekucij oseb, ki so bile spoznane za krive špionaže.

Domače vesti

Detroit, 20. apr. — Ray Travnik in Vilma Ločnikar, oba člana društva 564 SNPJ, stopita v zakonsko zvezo to soboto, dne 22. aprila. Obilo sreče!

Minnesotske novice
Virginia, Minn. — Dne 16. t. m. so našli Mika Čaliča, 58-letnega "pečlarja", ustreljenega. Kratek čas je bil ugotovljen, da je izvršil samomor. Čalič je bival v Wanlessu pri Buhlu in njegovi sosedje pravijo, da je bil zadnja dva tedna zelo bolan. V Duhluthu zapuščala polbrata, v stari domovini pa sestro. — V Hibbingu je umrla Jennie Adamič, stara 59 let. Tam je živela 41 let in zapuščala sedem sinov in omoženo hčer. — V Keewatinu je umrl Joseph Vukmanič, star 65 let. Tam je živel 27 let in zapuščala dva sinova in štiri hčere.

Iz Južne Amerike
San Juan, Arg. — Dne 13. februarja je po kratki bolezni umrla Marija Čuk, stara 56 let in doma iz Trebeča pri Trstu. — V Buenos Airesu je umrl Valentin Grbec, star 34 let in doma iz Modreje pri Sv. Luciji v okoli Tolmina na Gorškem. V Argentini je bival 10 let in zapuščala ženo in otroka.

Pionir umrl na zapadu
Crested Butte, Colo. — Dne 16. t. m. je tu umrl Martin Verzhuh, star 69 let in doma iz Lukovca Dola na Hrvaškem, eden prvih hrvaških naseljencev v tem kraju. Dolgo let je vodil gostilno in grocerijsko prodajalnico. Zapuščala ženo in več odraslih otrok.

Clevelandke vesti
Cleveland. — V sosednjem Lorainu je te dni umrl Anton Keržič, star 61 let. Tam zapuščala ženo, v Clevelandu brata in v Minnesoti sestro. Bil je član SNPJ. — Pred dnevi je po nesreči prišel pod vlak devetletni Charles Pančur in mu zmečkal nogo, katero so mu morali odrezati.

Calumetske novice
Calumet, Mich. — Dne 15. t. m. je prišla vest iz Milwaukeeja, da je tamkaj umrl bivši dolgoletni Calumetski Marko Sterk, ki je pred dolgimi leti vodil gostilno v Peti ulici. Star je bil 79 let in rojen v Starem trgu pri Poljanah v Beli krajini. V Ameriki je živel več kot 50 let in zapuščala tri sinove in šest hčer. — Pred nekaj dnevi je avto povozil Jos. Plavca, znanega farmarja. Nesrečnega so odpeljali v bolnišnico z zlomljenima nogama in notranjimi poškodbami. Ker je mož star že 66 let, bo težko preživel silen udarec. — Viljem Križ iz Barage je bil zadnje dni obsojen v plačilo sto dolarjev, ko je prižgal, da je s dinamitom razstreljal bobrove hišice in lovil bobre zaradi kože. Ker ni mogel plačati kazni, ga je sodnik vtaknil v zapor za mesec dni.

SOVRAŽNIKI UNIJ AKTIVNI NA DVEH FRONTAH

Ofenziva proti delavski zakonodaji

PRITISK NA BARONE PREMOGA

Washington, D. C. — (FP) — Sovražniki delavskih unij so pričeli ofenzivo proti delavskim organizacijam, kar pričajo dogodki v zadnjih tednih. To vodijo na dveh frontah — v kongresu in na industrijskem polju.

Njih lobisti v Washingtonu bi radi oskubili Wagnerjev zakon, ki garantira delavcem pravico organiziranja in kolektivnega pogajanja. Tom Girdler, predsednik mogočnega Republic Steel Corp., je pozval industrijske magnate, naj napnejo vse sile, da kongres amandira Wagnerjev zakon.

Federalni delavski odbor je spoznal Girdlerjevo korporacijo za krivo kršenje Wagnerjevega zakona in odredil, da mora upoštevati vse delavce, katere je odslavila zaradi unijskih aktivnosti. Ako bo federalno vrhovno sodišče podprlo odlok delavskega odbora, bo korporaciji zadan težak udarec.

Na industrijskem polju je glavna borba zdaj med rudarsko unijo UMWA in operatorji. Slednji zavlačujejo pogajanja glede sklenitve nove pogodbe vsled pritiska zunanjih interesov.

Oljne kompanije, med temi Standard Oil Co. of New Jersey, Socony Vacuum, Gulf Refining, Tidewater, in parobrodne družbe so zavzele silno stališče napram unijam kakor baroni premoega v pogajanjih glede obnove pogodb. Vse zahtevajo izključitev provizije glede zaprte delavnice.

Industrijski magnati se prepirajo, da bo Wagnerjev zakon oskuben in da se bo Ameriška obrnila nazaj. Povrnili se bo doka, ko so delodajalci lahko nemoteno razbijali unije. Upanje je, da se bodo organizirani delavci kavsali med seboj še nadalje, ker mirovna pogajanja med reprezentanti Ameriške delavske federacije in Kongresa industrijskih organizacij niso doslej prinesla nobenega rezultata. Doslej se še niso pokazala znamenja, da bo Wagnerjev zakon amandiran v sedanjem zasedanju kongresa, ker se je senator Wagner, avtor zakona, ki ima podporo pri unijah CIO in ADF, odločno izrekel proti amandiranju.

Zadnje vesti

BERLIN. — Dva Poljaka sta bila včeraj ubita in več je bilo ranjenih v spopadu z nemškimi nacisti v poljskem koridorju.

PARIZ. — Tukaj so izvedeli, da Hitler pritiska na male države, naj zavžejo posredovanje predsednika Roosevelta.

RIM. — Mussolini je včeraj zavrgel apel predsednika Roosevelta kot "absurdno blebetanje novodobnega Mesije."

BELGRAD. — Mussolini pritiska na Jugoslavijo, naj se pridruži ostanju Berlin-Rim in zahteva takojšen odgovor.

LONDON. — Angleški uradni krogi so prepričani, da se je Rusija odločila za "veliko zvezo" proti fašističnim agresorjem.

MADISON, WIS. — Wisconsinška zbornica je sprejela postavbo proti sedečim stavkam.

Kitajska vojna taktika uspešna

Prodiranje japonskih čet ustavljeno

Cungking, Kitajska, 20. apr. — Poveljniki kitajskih armad trdijo, da je njihova taktika uspešna in da je ustavila prodiranje Japoncev na več frontah, od province Kwangtung na jugu do Mongolije na severu. Kitajska protiofenziva na ozemlju severno od reke Jangtse je preprečila koncentracijo japonskih čet pri Nancangu in prodiranje proti Cangi, glavnemu mestu province Hunan. Kitajska armada zadržuje s svojo taktiko japonske vojne operacije pri Kantonu, glavnem mestu južne Kitajske.

Kitajske čete delajo velike preglavice Japoncem pri Kalfengu, glavnemu mestu province Honan. To je vzrok, da Japonci ne morejo prodirati proti Cengčovu, važnemu križišču Peking-Hankov železnice.

Cungking, 20. apr. — General Chiang Kaišek je dejal, "da v obstoječih okoliščinah je mir z Japonci nemogoč. V času vojne, ki traja že 21 mesecev, je bila Japonska reducirana na silo druge vrste. Doka, ko ne bo mogla nadaljevati vojne, ki zahteva ogromne žrtve, ni več daleč in takrat bomo govorili o miru. Mir bi bil dosežen prej, če bi japonski militaristi opustili svojo agresivno politiko, toda oni še vedno sanjajo, da bo izid vojne postavil nov red na Daljnem vzhodu. Vsak Kitajec, ki ni idiot ali pa izdajalec, ve, da je agresivna politika obsojena na polom."

Kaišek je ponovno naglasil, da bo Kitajska vztrajala v borbi za svojo svobodo in neodvisnost.

Hull oplazil nemške metode

Washington, D. C., 20. apr. — Državni tajnik Cordell Hull je ponovno obsojil nemške trgovinske metode izmenjave blaga, ki povzročajo kvarne učinke na svetovnih tržiščih. Dejal je, da vodijo v restrikcije trgovine in padanje življenjskega standarda v državah, ki imajo trgovinske pogodbe z Nemčijo.

Litva izročila železnico Nemčiji

Memel, Nemčija, 20. apr. — Uprava litvinske državne železnice je izročila 85 milj dolgo progo na memelskem ozemlju Nemčiji, vlake in vso drugo železniško opremo. Ta ukrepuje štiri potniške vlake, trinaest lokomotiv in 130 tovornih vago-

HRVATJE ZAHTEVAJO AKCIJO OD BELGRADA

Jugoslavija se pridruži osi Rim-Berlin?

HRVATSKA DELEGACIJA V PRE-STOLNICI

Belgrad, 20. apr. — Dva glavna problema — eden notranji in drugi zunanji — vzbujata silno pozornost v jugoslavanskih vladnih krogih. Notranji problem je zahteva Hrvatov po avtonomiji, ki postaja čedalje bolj pereča, ker se bliža čas, ko bo nemški diktator odgovoril na mirovni apel predsednika Roosevelta. Zunanji problem se je pojavil v zvezi s poročili iz Rima, kjer se mudita ogrski premier Teleki in zunanji minister Csaky. Oba sta imela včeraj razgovore z Mussolinijem in zunanji ministrom Ciano. V Belgradu se opaža bojazen, da Italija in Ogrska kujeta naklepe proti Jugoslaviji.

Belgradski krogi se zlasti bojijo, da sta ogrska diplomata prišla v Rim z namenom, da dobita oporo pri Mussoliniju v zahtevi, ki jo nameravata predložiti Jugoslaviji. Ta zahteva je, da mora Jugoslavija odstopiti Ogrski vzhodni del Banata, kjer so bogata žitna polja. Ta del je spadal pod Ogrsko pred svetovno vojno in ona si ga še vedno prisvaja za svojo posest.

Hrvatska delegacija je včeraj dospel v Belgrad, kjer se bodo pogajanja glede sklenitve sporazuma nadaljevala. Ta je zavzela stališče, da mora biti sporazum dosežen v prihodnjih par dneh, zaenkrat pa je zapretila z ustavitvijo pogajanj, če ne bo dobila, kar zahteva. Dr. Maček, vodja hrvatskih avtonomistov, ne bo prišel v Belgrad v petek kot se je glasilo prvo poročilo. On bo šel tja le, če bo njegova delegacija uspešno zaključila pogajanja, da podpisajo sporazum.

Kadar in če bo Maček prišel v Belgrad, bo zahteval, da ga sprejme knez Pavel, jugoslovanski regent. On se hoče direktno pogajati z regentom, ker ga smatra za edino odgovorno avtoriteto, ki kontrolira državo. On edini lahko sklene s Hrvati dogovor, ki bo v resnici nekaj pomenil.

Hrvatska nacionalistična mladina je naklonjena fašizmu in nacizmu in ne zaupa konservativnim voditeljem kot je Maček. Ona je le deloma lojalna jugoslovanski državi, ker se naveduše za ustanovitve samostojne hrvatske države. V njenih očeh se bi srbski protektorat Hrvatske ne razlikoval dosti od protektorata Nemčije ali pa Italije.

Rim, 20. apr. — Tu prevladuje mnenje, da se bo Jugoslavija kmalu pridružila osi Rim-Berlin. To mnenje so naglasili uradni krogi po sestanku med Mussolinijem, zunanjim ministrom Ciano in grofom Telekim, ogrskim premierjem in zunanjim ministrom Csakyjem. Na banketu, ki se je vršil po sestanku, so vsi v svojih govorih poudarjali, da bo Jugoslavija kmalu prišla v območje osi Rim-Berlin.

Jugoslovanski zunanji minister Marković se bo sestal s italijanskim zunanjim ministrom Ciano in Benetkah ta teden. Tu napovedujejo, da bo na tem sestanku padla odločitev glede pridružitve Jugoslavije k osi Rim-Berlin. Iz zanesljivih virov prihajajo poročila, da bo belgradska vlada podpisala tudi protikomunistični pakt in se s tem postavila na stran totalitarnih držav.

Litva je odstopila Memel Nemčiji, ko je Hitler zapretil z invazijo.

Od leve proti desni: Josef Beck, poljski zunanji minister, grof Racynski, poljski poslanik v Londonu, in angleški zunanji minister Halifax.

Novice z starega kraja

EVERJETNA LJUDSKA LAHKOVERNOST

2. aprila. — Naši poljski ljudje so nasproti ciganezdravljivo lahkoverni. primer ciganskega sleparja je primeril te dni v našo Zambonu v bližini Polšni-

lo je rano dopoldne, ko je bila v vežo ciganka srednjih let, pri kupnega obraza. Hito jih je pregovorila, da bo prerokovala iz rok. Zeno res povedala nekaj takih, kot jih Glavačevi, kakor se imenujejo, pri samotnem kmetu v Zambonu. Medtem je stopila v vežo gospodinja, ki je prišla mashe v Polšniku. Bila je no napravljena s prstani na prstih in zlatimi uhani v ušesih. Ciganka je priredila Glavačevim kar majhno čarovniško stavbo. Naročila je kokeže. Na enem koncu ga je malčica, izgovorila nekaj čudnih, zamahnila in iz jajca je prišla svinjska kost.

Če so onemeli nad uspele čarje in ženska je vedela, da imajo pri živini zadostno smolo. "Res je!" so vsi čeno priznali. Ciganka je brž rekla, da zna pomagati, kako do nesreče odvrniti od živali. Seveda so bili Glavačevi zadovoljni, saj je svinjskega mesa Glavačevi so prinesli iz kašče in še nekaj drugih stvari. Ciganka pa je začela varjati živino.

Če se je zapredel razgovor. Ciganka jih je napeljala, da zna pomagati, tudi tako, da obrne na boljše glede dela. Za tako posredovanje pa potrebuje nekaj denarja. Sprva bili Glavačevi malo nezavestni. Ko pa jim je spet napravnjak čarovniških dokazov, prečitala in so rez pri nekaj stotakov. "Vse boste vsaj, nič nečem vašega," rekla. "Jutri zvečer vam prinesla vse nazaj, dotlej pa vam hraniti denar jaz, da bo zagovarjanje uspelo. . . Ej, vaše dragocenosti znam po- . . . se je obrnila proti go- . . . ni, ki je stala v mašni ob- . . . poleg in strmela v ciganki- . . . prečnosti. "Za dvakrat, če . . . za večkrat vam bom po- . . . la vašo zlatino." Res je . . . ovorila gospodinjino, da je . . . z rok dva prstana in nato . . . ušes zlate uhanu. "Jutri . . . boste imeli toliko zlatini- . . . bodo se vaše hčere okite- . . . je zagotavljala črna žena. . . aj je zamikalo bogastvo še . . . odarja vojzeta Glavača. Ste- . . . k skrinji in prinesel srebr- . . . ro z zlato verižico. "Ne po- . . . jem jaz vaše ure in veriži- . . . je, zagotavljala ciganka. . . dar ju moram hraniti sama, . . . ni poizkus uspe." Mož je bil . . . voljen in je ciganka zamota- . . . ženim dragocenostim še . . . ovo uro in verižico.

Če čas je momljala besede, ki . . . čer v Zambonu ne čujejo . . . li. Ciganka je obračala oči . . . bi sem in tja ter opazila, da . . . jo na omari zavoj blaga, ki . . . pripravi za velikonočne . . .

Čakaj bi ne bili oblečeni za . . . niki prav vsi na novo," jih . . . podbujala in Glavačevi so se . . . edali. "Zavijte mi še to, pa

dve ruti in še nekaj perila," je dejala ukazujoče. In Glavačevi so ji vse zamotali, kakor jim je ukazala, saj jim je zagotovila, da bo do drugega večera vse na starem mestu podvojeno, če ne potrojeno.

Le eno si je izgovorila: da smejo Glavačevi šele zvečer drugega dne zaupati sosedom, kaj se je zgodilo. Le majhna klepetavost, pa bi bilo vse izgubljeno.

Preden se je zgovorna črnolaska poslovila, so ji zagotovili molčečnost do drugega dne, ciganka pa je pod častno besedo obljubila, da se bo vse izvršilo, kakor je napovedala.

Prišel je drugi večer, ciganke pa seveda ni bilo od nikoder. Tudi tretji dan je ni bilo in šele zdaj so začeli sumiti, da jih je pošteno opeharila.

Včeraj so stopili Glavačevi na Polšnik in javili komandirju Serdareviču, kaj jih je zadelo.

Orožniki so začeli preiskavo, pa se je izkazalo, da je ciganka medtem že pobegnila iz kraja.

Poizvedovanja se nadaljujejo. Gotovo je, da je bila ciganka članica večjega ciganskega tabora, ki tabori kje v dolini. Ljudje naj bi o taborjenju sleparskih črnuhov obvestili najbližje oblastvo.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

sopisih, da mislijo tudi v Ameriki postaviti koncentracijska taborišča kakor jih imajo v Nemčiji, in kdor se ne bo strinjal s kriminalnim hokuspokom, ga bodo tja poslali. Človeku pri zdravi pameti se čudno vidi, ker toliko plačamo za postavodajalce, toda se ne morejo kaj originalnega izmisliti, marveč hočejo posnemati le podivjanega bivšega avstrijskega soboslikarja. Če bi poslali v Washington in v državne zbornice navadne "sewer diggerje", sem prepričan, da bi iznašli kaj drugega, da bi jim ne bilo treba posnemati ravno Hitlerja.

Ker sem nekam razpoložen, naj jih povem en par za špas.

Nekoč neki gospod sreča lepo damo in se prične z njo pogovarjati. Med pogovorom nenadkrat prične močno kašljati. Dama: Gospod, vi ste se pa močno prehladili! Gospod: Ne, ne! Preveč sem se najedel.

Nekoč je prišel bogat pa skopuški trgovec iz Ameriko v Ljubljano. Na trgu je videl lepe slive ter jih nekaj kupil, narkar gresta s prijateljem v gostilno, kjer je naročil kosilo in pijačo za oba. V gostilni je bilo več "primiznikov" ali "pisklednikov", ki pa so zaman čakali, da bi bogati trgovec tudi njim kaj naročil. Ko so videli, da s tem skupuhom ne bo nič, eden od njih vstane, gre k skopuhu, se mu prikloni in ga vpraša: Gospod, kaj pa imate v tistem skrinclju? Gospod: Slive, ki sem jih kupil na trgu. Pisklednik: Ali bi jih dali pokušiti, gospod? Skopuh mu jih da en par. Potem se čaka, ali jim bo kaj naročil. Čez nekaj časa se odpravi s svojim prijateljem, da gresta iz gostilne.

Predno odideta, mu reče prejšnji: Ako še nekoliko počakate, bomo vam koščice vrnili.

Predno končam, vas vse skupaj povabim, posebno pa Clevelandčane, na spomladanski koncert in prvomajsko proslavo soc. kluba 27 in Zarje, ki bo na 30. aprila ob 3. popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Socialisti so edini, ki se še borijo za novo civilizacijo in svobodo vsega sveta, zato je vredno, da podpremo te boritelje kolikor nam je mogoče. Program bo zelo užiten in ne bo nobenemu žal, ki se udeleži. Tudi vam je garantirana dobra postrežba.

Louis Kocjan, 5.

Vesti iz Bridgeporta

Bridgeport, O. — Redna seja naše zadrzne podružnice bo v četrtek zvečer dne 27. aprila v društveni dvorani na Boydsvillu. Po seji bo tudi prigrižek in malo ječmenovca. Vabijo se vsi člani in tudi njih soproge, da posetite to sejo. Pričeli bomo tudi s predavanji in učnimi tečaji v prid zadrznosti. Ne pozabite pripeljati svojih žena, kajti one so glavne kupovalke in je potrebno, da znajo, kaj se godi v zadrugi. Pridobite jih, da se bodo začele še bolj zanimati za zadrugo.

Joseph Snoy, 13.

Zahvala

Pittsburgh, Pa. — Spodaj podpisana Ivana Ujeich se iskreno zahvaljuje vsem, ki so jo obiskali v bolnišnici St. Francis, kjer se je nahajala šest tednov radi težke operacije. Prav tako se zahvaljuje tudi njen mož in otroci vsem obiskovalcem, ki so jo bodrili in ji dajali poguma, da se je ponovno vrnila k svoji ljubeči družini. V bolnišnico se je podala 7. marca, 11. marca je bila operirana, na 15. aprila pa se je vrnila domov, kjer jo prijatelji sedaj lahko obiščejo.

Hvaležni smo posebno mrs. Bilich iz Benwooda, W. Va., Sproharjevi družini iz S. S. Pittsburgha, Fabcovi družini, mrs. in mr. Louisu Frontel, mrs. Anni Ban, mrs. Margareti Rolih, mrs. Anni Klun, mrs. Christini Mihele, mrs. Griltz, mrs. Progar, mrs. Pecman, mrs. Frances Tomsich, mrs. Josephine Smerdel, mrs. Frances Smerdel, mrs. Mary Kovacic iz Millvala. Če smo izpustili kakšno ime, naj nam oprostite. Se enkrat vsem skupaj lepa hvala. Ivana in John Ujeich in otroci.

Hollywood postal unijska trdnjava

Reakcija poražena na vsej črti

Hollywood, Cal. — (FP) — Neunijski Hollywood (in Los Angeles), nekdanja trdnjava reakcije, je zdaj samo še spomin. Zadnje zmage unij v filmski industriji so naredile iz Hollywooda najmočnejše unijsko mesto v Ameriki, kar je v prvi vrsti posledica progresivnih aktivnosti filmskih zvezdnikov.

Unija filmskih igralcev, najmočnejša enota v mednarodni organizaciji ADF, ki vključuje vse igralce v Ameriki (gledališča, filme, radio itd.), ima pogodbe z vsemi filmskimi družbami. V zadnjih mesecih je bilo ustanovljenih več novih unij,

Člana unije vožnikov (ADF) piketirata trgovino Wieboldt Co. v Chicagu.

Lewis zapretel s splošno stavko

Zavlačevanje pogajanj udarilo železnice

New York, 20. apr. — John L. Lewis, predsednik rudarske unije UMWA, je sinoči zapretel z oklicem stavke na vsem polju mehkega premoga, da prisili operatorje v sklenitev nove pogodbe, ki naj bi nadomestila ono, katere veljavnost je potekla 1. aprila. Okrog 330,000 rudarjev že počiva od 1. aprila, ker se reprezentantje unije in operatorji ne morejo sporazumeti.

Ako bo Lewis uresničil grožnjo, bo ustavljeno delo v premogovnikih v Illinoisu, Indiani, Iowi, Wyomingu, Montani, Novi Mehiki, Texasu, Oklahomi, Misouriju, Kansasu, Coloradu in zapadnem delu Kentuckija. Kontraktni pogoji v teh državah so povezani s pogoji v državah, ki tvorijo Appalachiansko pogorje.

James F. Dewey in John R. Steelman, člana spravnega biroja federalnega delavskega departamenta, se trudita v napori, da unija in operatorji čim prej sklenejo novo pogodbo. Zavlačevanje pogajanj je udarilo tudi železniške družbe in več tisoč železničarjev je izgubilo delo. Najbolj sta prizadeti železnici New York Central in Baltimore & Ohio. Podpredsednik slednje Charles W. Galloway je dejal, da je moralo več delavnic zapreti vrata in da znašajo izgube železnice \$100,000 na dan, ker je bil prevoz premoga na tovornih vlakih ustavljen.

V katerih so filmski pisatelji, raziskovalci, pisarniški delavci in drugi. Skoro vse imajo že pogodbe ali pa se pogajajo glede sklenitve pogodb.

Vse kaže, da bodo v bližnji bodočnosti vsi ameriški filmi, od vrha do dna, izključno unijski produkt.

Naročite Mladinski list, najboljše mesečnik za slovensko mladino!

Pastor in njegova žena aretirana

Obtožena sta nemoralnosti

Los Angeles, Cal., 20. apr. — Dr. Joe Jeffers, mlad protestantovski pridigar, in njegova žena Zella sta bila aretirana na obtožbo spolnih razuzdanosti, ki sta jih vrnila v navzočnosti gostov v svojem stanovanju. Po preliminarnem zaslišanju je sodnik William R. McKay odredil obravnavo, nakar sta bila obtožena izpuščena iz zaporu pod poroštvo \$12,500.

Ko se je vrnilo zaslihanje, so se pastorjevi farani zbrali pred sodiščem ter prepevali cerkvene himne in molili. Potem so organizirali paradu, v kateri so nosili napise z besedami: "V Ameriki zaupamo Bogu, toda distriktni državni pravdnik pravi k vragu z Bogom." Zaslihanje pastora in njegove žene je bilo tajno in nastopile so le priče, ki so bile navzoče, ko sta pastor in njegova žena uprizorjala spolne orgije.

Oba sta bila aretirana, ko je bila policija informirana, kaj se godi v stanovanju pastora in je uprizorila naval. Dr. Jeffers je bil prej baptistični pastor v Texasu, odkoder je prišel v Los Angeles in ustanovil novo cerkev.

Prosekutor Ernest Roll je dejal, da je pastor arditio napadal žide in katolike v svojih pridigah. V neki pridigi je rekel, "da bi mi dobili kontrolo nad denarnim sistemom, če bi ubili 25 vodilnih ameriških židov."

Green dal čarter Martinovi uniji

Vrata ADF odprta vsem organizacijam

Washington, D. C. — (FP) — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je naznanil, da je podelil čarter grupi avtnih delavcev, katere predsednik je Homer Martin, ki je bil odstavljen kot predsednik unije združenih avtnih delavcev (CIO). Ob tej priliki je Green ponovno naglasil, da so vrata njegove organizacije vedno odprta vsem unijam, ki se hočejo vrniti v ADF in s tem prispevati svoj delež k enotnosti ameriškega delavskega gibanja.

Green je naznanil, da je podelil čarter Martinovi frakciji po konferenci z eksekutivnimi odborniki te frakcije, katere sta se udeležila tudi Matthew Woll, podpredsednik ADF, in Frank McFrison, tajnik-blagajnik ADF. Green je dalje rekel, da je Ameriška delavska federacija obljubila vsestransko oporo Martinovi uniji v kampanji, da potegne vse avtne delavce v svoj krog.

Priključitev Martinove grupe k Ameriški delavski federaciji bodo morali odobriti člani pri splošnem glasovanju.

Slovenska Narodna Podporna Jedinota	
2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, Illinois	
GLAVNI ODBOR	
IZVRŠEVALNI ODBOR:	
Vincent Calkins, predsednik	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vidar, gl. tajnik	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Lawrence Gradinski, gospod. taj.	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vojtech, gl. blaginjski	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Felix Godina, upravitelj glasila	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Mulek, urednik glasila	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
PODPREDSEDNIKI:	
Andrija Vidrich, prvi podpredsednik	766 Forest Ave., Johnstown, Pa.
Frank Hulka, drugi podpredsednik	823 S. 15th St., Milwaukee, Wis.
John Pether, Jr., prvi distriktni podpredsednik	Box 237, Straburg, Pa.
Camille Zarnecki, drugi distriktni podpredsednik	2387 W. 43th St., Cleveland, Ohio
John Klansch, tretji distriktni podpredsednik	614 Todd St., La Salle, Ill.
Edward Tomsic, četrti distriktni podpredsednik	Box 431, Walsenburg, Colo.
GOSPODARSKI ODBOR:	
Math Petrovich, predsednik	253 E. 151st St., Cleveland, Ohio
Vincent Calkins	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vidar	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vojtech	2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Olin	231 S. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.
Donald J. Latrich	1937 S. Trumbull Ave., Chicago, Ill.
Jozef Zupan	1490 S. Lombard Ave., Berwyn, Ill.
FOROTNI ODBOR:	
John Gorich, predsednik	414 W. Hay St., Springfield, Ill.
Frank Barbi	19311 Main St., Cleveland, Ohio
Anton Salski	Box 27, Arma, Kansas
Frank Vratarič	213 Tense St., Lucerne, Pa.
John Trilic	Box 257, Straburg, Pa.
NADZORNI ODBOR:	
Frank Zalis, predsednik	2361 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Jozef Malski	28 Westlock Ave., Peru, Illinois
Milan Medvesek	1623 Arcade Ave., Cleveland, Ohio

Vlada v Peruju resignirala

Lima, Peru, 20. apr. — Premier Ernesto Montagne in vsi člani njegovega kabineta so večeraj resignirali. Predsednik republike je nato poveril sestavo nove vlade Manuelu Ugartecheju in razpisal plebiscit glede amandiranj ustave. Ta se bo vršil 18. junija.

Nemčija dobiva vojake iz Afrike

Capetown, Južnoafriška unija, 20. apr. — General Smuts, bivši premier in sedanjí justični ministar, je večeraj izjavil v parlamentu, da dobiva Hitler vojake iz južnoafriške Afrike, nemške kolonije pred svetovno vojno. Več tisoč mladih Nemcev

je v zadnjih mesecih odpotovalo v Nemčijo, kjer so jih vključili v armado.

FARMA NA PRODAJ

Proda se vse skupaj, živina, orodja in stroji. Dovolj vode pri hiši in v štali. Tri stala za krave, konje, mlado živino, hlev za prašiče in 3 kokošnjaki. Zemlja v ravnini. 20 glav živine, dva močna konja in nad 100 kokoši. Dobra zemlja, raste pšenica, ajda, ječmen, koruza in drugi pridejki. 80 akrov čiste zemlje, 20 akrov šume in 50 akrov pašnika, vse ograjeno. 10 sobna hiša, studenec z mrlo vodo, za hlajenje mleka ni treba ledu. Mleko vzame truck vsako jutro, bus za v šolo pride do hiše. Ako želite več izvedeti, pišite na naslov: Katarina Potocar, Box 67, Harwick, N. Y. —(Adv.)

Ali ste naročeni na dnevnik Prosveto? Podpirajte svoj list!

Nobenih premičnih delov vedno mirno in tiho!

OGLEJTE NOVO 1939
SERVEL
ELECTROLUX
PLINSKO HLADILNICO

Mala plinska lučka nadomešča izrabne dele . . . proizvaja za hrano potrebno mrzloto in ledene kocke mirno in ekonomično.

Servel vam prihrani dovolj na jedilih, da se sam izplača.

Brez razlike ako nameravate kupiti vašo prvo novo avtomatično hladilnico ali nadomestiti sedanjo, ogledjte najprej kaj nova Servel plinska hladilnica napravi za vas.

SEDAJ PO NOVIN
nižjih cenah dobite!
6-80, 8-Model \$149.50
... 22 5000

Lansko leto v okolici Chikasko metropole je bila prodaja Servel Electrolux Gas Refrigeratorjev dvakrat toliko, kot katerokoli leto prej. To je dokaz, da je vredno preiskati to plinsko hladilnico.

DOBE SE V SERVEL ELECTROLUX
PRODAJALNAH
IN PRI
PUBLIC SERVICE COMPANY
OF NORTHERN ILLINOIS

Uradniki časniškarskega gilda v Minneapolis, Minn., ki so dobili ugodno pogodbo od uprave lista Minneapolis Tribune.

"Mamica! ali ni nekdo pozvonil?"
 "Tudi meni se zdi, da je."
 "Kdo neki bi bil?"
 "Otrok moj, kdo hoče vendar biti zgodaj?"

Najbrže je pismo. Vrata se odpro in res pride v sobo službinja s pismom za gospodično Adelo.

Deklica vzame pismo, pretrga ovitek in ga kriči od veselja:
 "Mamica! Sem že sprejeta! Gostovati moram na dvornem gledališču."

Gospa Ana N., vdova po tajnem svetniku, se ljubeče nasmeje, objame hčer in jo poljubi.

Adela stopi k pisalni mizi, kjer stoji kipec njenega pokojnega očeta, se hvaležno ozre nanj in reče:

"Se zdaj čutim moč očetovega blagoslova, čeprav je sam že zdavnaj mrtev. Da, da, bil je res dober zdravnik. Veliko tistih, ki se zdaj zavzemajo zame, je ozdravil. Se na dvoru je bil dobro znan."

Mati se nasmeje:
 "Da, očka, preveč si skrbel za svojo malo, ljube hčerko, zato je postala kar nekam objestna!"

Adela se obrne:
 "Mama, ti spet pričinjaš o Američanu."

Gospa Ana priklima:
 "I, seveda! Kar iz glave mi ne gre. Mlad je, vedno se brezbrižno kakor kakšen angleški lord, bogat je, kaj so njegovi letni dohodki večji od vsega našega premoženja. Naposled mi pa moram tudi sama priznati, da je lep in prikujen deček kakor malokdo."

"Če ga pa ne morem ljubiti?"
 "Zakaj neki ne? Ali ti je tako zoprno?"

"Ne, še celo všeč mi je. Toda nekaj drugega je na njem, kar ga odbija."

"Kaj vendar?"
 "Dekle ji takoj ne odgovori. Spomni se, kako se je seznanil z njima v zdravilišču bogati Američan dr. Colman, kako je znal nastopiti in kako so se vse dame zanj zanimale. Nobena ni opazila na njem kakšne napake. Toda Adela je nekaj opazila, česar se je bala.

Američan se za druge dame ni zanimal, le za Adelo. Kmalu ji je prišel dvoriti. Zaljubljen se je vanjo. Ko se ji je razodel, mu je odgovorila, da se ne misli poročiti. Resno jo je pogledal in že drugi dan odpotoval, češ da ga kliče delo nazaj čez morje.

In zdaj sta se mati in hči o njem pogovarjali. Adela je počasi rekla materi:

"Povem ti, zakaj ga ne maram, če se mi ne bo posmehoval."

"Zakaj naj se ti posmehuje?"
 "Veš, mamica, gospod Colman je plešast. Dobro ti je znano, kako so mi pleše zoprne. Dr. Colman ima sicer dobro narejeno lasuljo, toda takoj sem spoznala, da nima naravnih las. Sicer ga pa prav lahko trpim."

"Ali se ne motiš?"
 "Ne, nikakor ne!"

"Torej če se ne motim, bi tega našega bogatega znanca ti prav lahko rada imela, ako bi ne bilo v tebi neke bolezni, ki bi jo človek krtil za 'idizinkracijo', to je neko nervozno antipatijo proti plešam?"

"Res je. Vendar upam, da ga bom še videla, saj je drugače zelo simpatičen kavalir."

Drugi dan se je gospa Ana odpravila po opravkih. Na poti je našla Adelo. Bila je zelo presenečena, ko ga je zagledala.

Pozdravil jo je. Ustavila ga je in ga povabila, naj jo spremlja.

Med pogovorom ji je omenil, da je bil res namenjen nazaj v Ameriko, da ga je pa zadržala ljubezen do njene hčerke. Omenil ji je, da je odvisna od Adele vsa sreča njegovega življenja.

Gospa Ana je bila resna žena, zato mu je brez pomisleka vse odkrito povedala.

Takoj ji je priznal, da res nosi lasuljo, da mu je pa lasuljar zagotavljal, da ne bo mogel nihče tega opaziti. Zahvalil se ji je, ker je bila proti njemu tako odkritosrečna. Sklenil je, da bo poskušal s umetnimi sredstvi spet dobiti lase. Prosil jo je, naj hčerki zamolči, da sta se srečala.

Ko se je poslovil, je takoj odšel k svojemu pravnemu zastopniku. V pisarni je zagledal za mizo mladega pisarja, ki je imel posebno bujne in goste kodre.

"Bedasti svet! si je dejal milijonar. Ta mladenič bi mi takoj odstopil za pol tisočinke moje premoženja svoje lase, žal da jih ne more."

Stopil je v zastopnikovo pisarno in ga prosil, naj mu sporoči, kdo je najboljši specialist za kodo in lase.

Zastopnik mu je imenoval nekega znanega profesorja.

Colman se je odpeljal k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je odpravil k njemu, pa je slabo opravil. Čudaski stavec ni bil posebno viden in je Američanu kar naravnost odvrnil, da naj-late dobi lepe goste lase, če si da odrezati glavo in jo zamenja z drugo, poraslo.

Colman se je zahvalil in ga vprašal, ali ne pozna drugega sredstva. Profesor je zanihal.

Milijonar je vrgel na mizo bankovec in odšel.

Ko je prišel v svoj hotel, se je hipoma spomnil na nekaj drugega. Telefoniral je svojemu zastopniku in ga prosil, naj takoj pošlje k njemu svojega kodrolasga pisarja, da mu bo diktiral nekaj pism.

"Gospod Medič pride takoj!" je kratko odvrnil odvetnik.

Američan je ukazal natakarju, naj servira vino in mizla jedila.

Kmalu je prišel pisar, ki se je v zadregi poklonil pred milijonarjem.

"Sedite! Simpatični ste mi," je prišel dr. Colman in mu natočil kozarec vina. Potem ga je prišel izpraševati o njegovih razmerah. Zvedel je, da je mladenič siromašen, da mu leži mati še tri leta na bolniški postelji, da ima nevesto, ki si mora sama služiti svoj kruh, ker se ne moreta poročiti, saj on sam premalo zasluži.

"Kaj bi storili, ko bi vam predlagal nekaj, kar bi vam prineslo veliko premoženje," je vprašal Američan.

"Vse storim, samo če je pošteno!" je odgovoril Medič.

Američan se je nasmešnil:
 "Zasluzili boste milijon. Ali ste že kdaj slišali o transplantaciji?"

"Se nikoli ne."

"To je kirurško postopanje. Zdravnik prenese kos živga dela telesa enega človeka na drugi del drugega človeka. Midva bi se dala skalpirati. Vaši bujni lasje bi prišli na mojo glavo, a moja pleša s kožo vred bi dobili vi. Morali bi pač nositi lasuljo, da bi prekrili obrunek na pleši."

"In zato bi dobili milijon?"

"Da, takoj ko pristanete, naložim za vas ta znesek v banki."

"Sam bi se takoj odločil. Toda vprašati moram svojo nevesto. Tudi ona ima pravico do tega."

Colman mu je podal desnico in mu stisnil v roko bankovec:

"Le vprašajte jo, a drugim ljudem nikar ne pravite!"

Nekaj dni kasneje sta sedeli Adela in mati doma v sobi in se pomenkovali.

Adela se je večkrat spomnila na Američana. Vedno bolj se ji je dozdevalo, da ga ljubi, posebno odkar ga ni bilo več blizu. Samo njegova neurena pleša ji ni šla iz glave.

Hipoma jo je vprašala gospa Ana:

"Ali se ti ne sdi naša služkinja Minka zadnji čas vna izpremenjena? Tako žalostna je in ob-jokana."

"Da, da! Tudi jaz sem to opazila. Vprašati jo moram, kaj ji je."

Ko je čez nekaj časa ostala Adela z Minko sama, jo je res vprašala, kaj ji teži srce.

Služkinja izpočetka sploh ni hotela odgovoriti. Potem pa je glasno zahtevala in rekla:

"Moj fant ima zelo, zelo lepe lase. Zdjaj jih hoče prodati nekemu Američanu, ker avta tako revna."

"Doktorju Colmanu?" je vzkliknila Adela.

"Da, kako to veste?"

"Tega ne povem. Ali hoče ta bogataš, da si vaa fant lase samo odstriže?"

"O, kaj še! Obiljubljen mu je milijon! Oba si bosta dala lase s kožo vred skalpirati in zdravnik jima bodo zamenjali. Nekateri zdravniki trdijo, da se bo to posrečilo, drugi pa, da se ne bo. Toda Američan se je kljub temu odločil, da poskusi s operacijo."

Adela je prebledela. Take žrtve ni pričakovala od dr. Colmana. Hipoma je spoznala, kako jo ljubi ta človek, a hkrati tudi, da ga ima sama rada. V eni sapi je vprašala:

"Kdaj pa bo operacija?"

"Jutri ali pojutrišnjem," ji je odgovorila Minka.

Adela je že bila v sobi pri materi.

Gospa Ana jo je zamišljeno poslušala in pripomnila:

"Da, da, tudi to bo storil in poskusil. Ali se spominjaš, kako je nekoč trdil, da denar in tehnika vse premoreta?"

"Toda kako naj mu zabranim?" je nestrpno vprašala hči.

Mati jo je potolažila:

"To je pač lahko. Takoj pošlji Minko s pismom k njemu. Povabi ga k nam na dom. Priznaj mu, da ga ljubiš in ga rada vzameš. Sama vidiš, koliko mu je zate. Tisto svojo idizinkracijo boš že zmagala s svojo energijo."

Adela je skrila obraz na materinih prsih:

"Pošlji ponj, mamica!"

Čez tri mesece sta se praznovali dve poroki. dr. Colman se je poročil z Adelo, a pisar Medič s služkinjo Minko. Američan je ostal moč bese-da, čeprav ni prišlo do operacije. Mediču je samo rekel:

"Vi pač ne smete trpeti škode, ker ste vztrajali pri svoji obljubi. Zato vas nagradim, kakor bi bili zares skalpirani!"

brezskrbni pozi mladega gizdala.

Se enkrat je poskušal s pogledom in zdaj se mu je na pol posrečilo, da je ujel modre dekličine oči. Toda bri je povedal pogled na skodelico zakaj čutil je — on, Jimmy Momsford — da je res zardel. Se nikoli v življenju se ni namreč srečal s tako predirjivimi očmi.

Zdajci je švignilo nad njim nekaj kakor senca:

"Ali se morda ne poznava?"

Jimmy je pogledal in počasi vstal izza mize. "Jaz — jaz —"

je zajecjal pred modrimi očmi.

"Zdi se mi — da se poznava!" je rekla deklica. "Ali smem priti?"

Jimmy se je trudil, da bi dobi ravnotežje. Brez dvoma ga je deklica zamenjala s nekom drugim. "Mislim — ne mislim, da se poznava," je dejal s stisnjenim glasom. "Kaj si boste naročili?"

"Kavo s smetano, prosim," je rekla deklica natakarcici in se nasmešnila. Sklonjena na mizo si ga je potem dobro ogledala in Jimmy je ujel premeteni zablsk v njenih očeh. "Ne morem se prav natančno spomniti," je rekla deklica, "ali je bilo to v Cannesu ali Deauvillu, ko sva se srečala."

Jimmy si je mislil: če bi rekla v Londonu, bi bila resnično bližje. Rad bi vedel, kam meri? Naglas je rekel: "Morda, ko bi mi vi zaupali svoje ime gospodična..."

"Sanders, Elizabeta Sanders! Ali vam to kaj pomaga, gospod...?"

"Momsford, Jimmy Momsford," je dopolnil. "Ne, gospodična Sanders, ne spominjam se, da bi mi bila kdaj čast..."

Obrnil se je od njenih oči, ki so se širile od začudenja, in v duhu se je začel jeziti. On — ki je tako izkušen v seznanjanju z dekleti — se je dal prehiteti in — da, to je čutil čisto jasno — zaskočiti. In ta pomislek mu je iznova pogljal kri v lica, že drugi v petih minutah.

"Tako lepa ura!" je rekla naglo.

Požirek kave se mu je malone zaletel. Instinktivno so mu oči prebledile čajarno — toda nikogar ni bilo tam, ki bi bil podoben detektivu. Sicer pa je bil zadosti neumen — se je zavedel Jimmy — ker si je pripel to uro na roko, a pomagat si ni mogel. Ura je bila zares lepa. In pa — zastaviti je ni mogel, sicer bi ga bili takoj ujeli, da bi jo zavrgel — ne, tega bi Jimmy ne prenesel. Nekaj je seveda gotovo: ura je napravila silen vtisk na deklico. Morda je to dekle ena tistih modernih, malih oderuhinj — ampak Jimmy ji ne pojde na led, on ve, kako je treba ravnati z njimi, kadar pride odločilni trenutek.

"Torej ura vam je všeč?" je rekel malomarno.

"Pa še kako!" Spet je široko odprla svoje modre oči in potegnila njegovo roko k sebi.

"Gospod, to je platina, ne?"

"Seveda, platina." Kako je ljubezniva z menoj, je pomislil. Prav navadna "daj — daj — daj." Vstopila pa je kakor kraljica. No, pripravna je, pre-speto pripravna!

Jimmy je vzel težko zlato do- zo iz žepa. "Ko si bo tole ogledala, pojde za menoj kakor psi- ček in bo prosila," si je rekel v duhu. "Mislija bo, da se valjam v zlato, in moja bo, preden se tega zavem."

VRHNJA PLAST

"Slišal sem, da ima pol milijona delavcev pod svojo peto."

je zajecjal pred modrimi očmi.

"Zdi se mi — da se poznava!" je rekla deklica. "Ali smem priti?"

Jimmy se je trudil, da bi dobi ravnotežje. Brez dvoma ga je deklica zamenjala s nekom drugim. "Mislim — ne mislim, da se poznava," je dejal s stisnjenim glasom. "Kaj si boste naročili?"

"Kavo s smetano, prosim," je rekla deklica natakarcici in se nasmešnila. Sklonjena na mizo si ga je potem dobro ogledala in Jimmy je ujel premeteni zablsk v njenih očeh. "Ne morem se prav natančno spomniti," je rekla deklica, "ali je bilo to v Cannesu ali Deauvillu, ko sva se srečala."

Jimmy si je mislil: če bi rekla v Londonu, bi bila resnično bližje. Rad bi vedel, kam meri? Naglas je rekel: "Morda, ko bi mi vi zaupali svoje ime gospodična..."

"Sanders, Elizabeta Sanders! Ali vam to kaj pomaga, gospod...?"

"Momsford, Jimmy Momsford," je dopolnil. "Ne, gospodična Sanders, ne spominjam se, da bi mi bila kdaj čast..."

Obrnil se je od njenih oči, ki so se širile od začudenja, in v duhu se je začel jeziti. On — ki je tako izkušen v seznanjanju z dekleti — se je dal prehiteti in — da, to je čutil čisto jasno — zaskočiti. In ta pomislek mu je iznova pogljal kri v lica, že drugi v petih minutah.

"Tako lepa ura!" je rekla naglo.

Požirek kave se mu je malone zaletel. Instinktivno so mu oči prebledile čajarno — toda nikogar ni bilo tam, ki bi bil podoben detektivu. Sicer pa je bil zadosti neumen — se je zavedel Jimmy — ker si je pripel to uro na roko, a pomagat si ni mogel. Ura je bila zares lepa. In pa — zastaviti je ni mogel, sicer bi ga bili takoj ujeli, da bi jo zavrgel — ne, tega bi Jimmy ne prenesel. Nekaj je seveda gotovo: ura je napravila silen vtisk na deklico. Morda je to dekle ena tistih modernih, malih oderuhinj — ampak Jimmy ji ne pojde na led, on ve, kako je treba ravnati z njimi, kadar pride odločilni trenutek.

"Torej ura vam je všeč?" je rekel malomarno.

"Pa še kako!" Spet je široko odprla svoje modre oči in potegnila njegovo roko k sebi.

"Gospod, to je platina, ne?"

"Seveda, platina." Kako je ljubezniva z menoj, je pomislil. Prav navadna "daj — daj — daj." Vstopila pa je kakor kraljica. No, pripravna je, pre-speto pripravna!

Jimmy je vzel težko zlato do- zo iz žepa. "Ko si bo tole ogledala, pojde za menoj kakor psi- ček in bo prosila," si je rekel v duhu. "Mislija bo, da se valjam v zlato, in moja bo, preden se tega zavem."

je zajecjal pred modrimi očmi.

"Zdi se mi — da se poznava!" je rekla deklica. "Ali smem priti?"

Jimmy se je trudil, da bi dobi ravnotežje. Brez dvoma ga je deklica zamenjala s nekom drugim. "Mislim — ne mislim, da se poznava," je dejal s stisnjenim glasom. "Kaj si boste naročili?"

"Kavo s smetano, prosim," je rekla deklica natakarcici in se nasmešnila. Sklonjena na mizo si ga je potem dobro ogledala in Jimmy je ujel premeteni zablsk v njenih očeh. "Ne morem se prav natančno spomniti," je rekla deklica, "ali je bilo to v Cannesu ali Deauvillu, ko sva se srečala."

Jimmy si je mislil: če bi rekla v Londonu, bi bila resnično bližje. Rad bi vedel, kam meri? Naglas je rekel: "Morda, ko bi mi vi zaupali svoje ime gospodična..."

"Sanders, Elizabeta Sanders! Ali vam to kaj pomaga, gospod...?"

"Momsford, Jimmy Momsford," je dopolnil. "Ne, gospodična Sanders, ne spominjam se, da bi mi bila kdaj čast..."

Obrnil se je od njenih oči, ki so se širile od začudenja, in v duhu se je začel jeziti. On — ki je tako izkušen v seznanjanju z dekleti — se je dal prehiteti in — da, to je čutil čisto jasno — zaskočiti. In ta pomislek mu je iznova pogljal kri v lica, že drugi v petih minutah.

"Tako lepa ura!" je rekla naglo.

Požirek kave se mu je malone zaletel. Instinktivno so mu oči prebledile čajarno — toda nikogar ni bilo tam, ki bi bil podoben detektivu. Sicer pa je bil zadosti neumen — se je zavedel Jimmy — ker si je pripel to uro na roko, a pomagat si ni mogel. Ura je bila zares lepa. In pa — zastaviti je ni mogel, sicer bi ga bili takoj ujeli, da bi jo zavrgel — ne, tega bi Jimmy ne prenesel. Nekaj je